

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan valtion virkamieslain mukaan määräytyvää irtisanomisaikaa muutettavaksi siten, että enintään vuoden kestäneissä palvelussuhteissa viranomaisen olisi noudatettava nykyisen kahden kuukauden sijasta yhden kuukauden irtisanomisaikaa. Virkamiehen noudatettavaksi säädettyä irtisanomisaikaa ehdotetaan enintään vuoden jatkuneissa palvelussuhteissa lyhennettäväksi yhdestä kuukaudesta 14 päivään.

Virkamieslain virkamieslautakuntaa koskevia säädöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että lautakunnan jäsenille voidaan määrätä nykyisen yhden henkilökohtaisen varajäsenen sijasta enintään kaksi varajäsentä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Valtion virkamieslain 30 §:ssä säädetään virkasuhteen irtisanomisesta noudatettavista irtisanomisajoista. Pykälän 1 momentin mukaan irtisanomisaika voidaan sopia enintään kuudeksi kuukaudeksi. Pykälän 2 momentin mukaan irtisanomisaika voidaan sopimuksessa määrätä viranomaiselle sitä aikaa pidemmäksi, jota virkamiehen on noudatettava irtisanoessaan virkasuhteen.

Virkamieslain 30 §:n 3 ja 4 momenteissa säädetään irtisanomisajoista. Näistä irtisanomisajoista voidaan sopia toisin. Irtisanomisajat on porrastettu kahdesta kuuteen kuukauteen virkamiehen palvelussuhteen keston mukaan siten, että irtisanomisaika on kaksi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut enintään viisi vuotta, kolme kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut yli viisi vuotta mutta enintään yhdeksän vuotta, neljä kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut yli yhdeksän vuotta mutta enintään 12 vuotta, viisi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut yli 12 vuotta mutta enintään 15 vuotta ja kuusi kuukautta, jos palvelussuhde

on jatkunut yli 15 vuotta. Virkamiehen irtisanoutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisanomisaikaa, ja jos palvelussuhde on jatkunut yli kymmenen vuotta kahden kuukauden irtisanomisaikaa.

Virkamieslain 30 §:n säännökset vastaavat työ sopimuslain (320/70) 38 §:n säännöksiä irtisanomisajoista.

Koska työ sopimuslakia on ehdotettu osana työllisyystoimenpiteitä muutettavaksi siten, että irtisanomisaikoihin lisätään uusi porras enintään vuoden jatkuvissa työsuhteissa noudatettavista irtisanomisajoista, ehdotetaan vastaavasti virkamieslakia muutettavaksi siten, että viranomaisen voisi irtisanoa virkamiehen virkasuhteen päättymään aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua, jos virkamiehen palvelussuhde on jatkunut enintään yhden vuoden ja virkamiehen irtisanoutuessa noudatettaisiin 14 päivän irtisanomisaikaa, jos palvelussuhde valtioon on jatkunut enintään yhden vuoden.

Virkamieslautakunnasta säädetään valtion virkamieslain 13 luvussa. Virkamieslautakunta on valtiovarainministeriön yhteydessä ja käsittelee oikaisuvaatimukset,

jotka koskevat virkamiehen virkasuhteen purkua, irtisanomista, lomauttamista, kirjallista varoitusta, virantoimituksesta pidättämistä ja korvausvaatimukset, jotka on tehty virkamieslain 56 §:n nojalla.

Virkamieslautakunnassa on valtiovarainministeriön kolmeksi vuodeksi kerrallaan määräämät puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä. Puheenjohtaja ja kaksi jäsentä määrätään henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetuja. Kolme jäsentä määrätään valtiota työnantajana edustavista virkamiehistä ja kolme jäsentä virkamiesyhdistysten keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Puheenjohtajan ja jäsenten tulee olla perehtyneitä virkamiesoikeuteen ja lisäksi oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneita.

Kullekin jäsenelle määrätään samassa järjestyksessä henkilökohtainen varajäsen, jonka tulee täyttää samat kelpoisuusvaatimukset kuin asianomaisen jäsenen.

Virkamieslautakunta on kokoontunut viikottain. On sattunut tilanteita, joissa sekä varsinainen jäsen että varajäsen ovat olleet estyneitä saapumaan lautakunnan istuntoon. Tästä on aiheutunut ongelmia päätösval-

taisuuden suhteen. Tämän vuoksi ehdotetaan, että lautakunnan jäsenelle voitaisiin määrätä myös toinen henkilökohtainen varajäsen.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriön henkilöstöosastolla. Esityksestä on käyty yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain ja siihen liittyvien sopimusten mukaiset neuvottelut valtion henkilöstöä edustavien keskusjärjestöjen kanssa.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on tullut hyväksytyksi ja vahvistetuksi.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtion virkamieslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/94) 30 §:n 3 ja 4 momentti ja 49 §:n 3 momentti seuraavasti:

30 §

Jos virkamiehen palvelussuhde valtioon on jatkunut keskeytyksittä eikä muusta ole sovittu, viranomainen voi irtisanoa virkamiehen virkasuhteen päättymään aikaisintaan:

- 1) yhden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut enintään yhden vuoden;
- 2) kahden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli vuoden mutta enintään viisi vuotta;
- 3) kolmen kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli viisi vuotta mutta enintään yhdeksän vuotta;
- 4) neljän kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli yhdeksän vuotta mutta enintään 12 vuotta;
- 5) viiden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 12 vuotta mutta enintään 15 vuotta; sekä
- 6) kuuden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 15 vuotta.

Virkamiehen irtisanoutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisanomisaikaa. Jos palvelussuhde valtioon on jatkunut enintään vuoden, noudatetaan kuitenkin 14 päivän irtisanomisaikaa ja jos palvelussuhde valtioon on jatkunut yli kymmenen vuotta kahden kuukauden irtisanomisaikaa.

49 §

Kullekin jäsenelle määrätään samassa järjestyksessä enintään kaksi henkilökohtaista varajäsentä, joiden tulee täyttää samat kelpoisuusvaatimukset kuin asianomaisen jäsenen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1995. Lain 30 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan virkasuhteisiin, jotka ovat alkaneet lain voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Arja Alho*

Laki

valtion virkamieslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/94) 30 §:n 3 ja 4 momentti ja 49 §:n 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

30 §

30 §

Jos virkamiehen palvelussuhde valtioon on jatkunut keskeytyksittä eikä muusta ole sovittu, viranomainen voi irtisanoa virkamiehen virkasuhteen päättymään aikaisintaan:

- 1) kahden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut enintään viisi vuotta;
- 2) kolmen kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli viisi vuotta mutta enintään yhdeksän vuotta;
- 3) neljän kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli yhdeksän vuotta mutta enintään 12 vuotta;
- 4) viiden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 12 vuotta mutta enintään 15 vuotta; sekä
- 5) kuuden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 15 vuotta.

Virkamiehen irtisanoutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisanomisaikaa. Jos palvelussuhde valtioon on jatkunut yli kymmenen vuotta, noudatetaan kuitenkin kahden kuukauden irtisanomisaikaa.

49 §

Kullekin jäsenelle määrätään samassa järjestyksessä henkilökohtainen varajäsen, jonka tulee täyttää samat kelpoisuusvaatimukset kuin asianomaisen jäsenen.

Jos virkamiehen palvelussuhde valtioon on jatkunut keskeytyksittä eikä muusta ole sovittu, viranomainen voi irtisanoa virkamiehen virkasuhteen päättymään aikaisintaan:

- 1) yhden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut enintään yhden vuoden;
- 2) kahden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli vuoden mutta enintään viisi vuotta;
- 3) kolmen kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli viisi vuotta mutta enintään yhdeksän vuotta;
- 4) neljän kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli yhdeksän vuotta mutta enintään 12 vuotta;
- 5) viiden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 12 vuotta mutta enintään 15 vuotta; sekä
- 6) kuuden kuukauden kuluttua, jos palvelussuhde on jatkunut yli 15 vuotta.

Virkamiehen irtisanoutuessa noudatetaan yhden kuukauden irtisanomisaikaa. *Jos palvelussuhde valtioon on jatkunut enintään vuoden, noudatetaan kuitenkin 14 päivän irtisanomisaikaa* ja jos palvelussuhde valtioon on jatkunut yli kymmenen vuotta kahden kuukauden irtisanomisaikaa.

49 §

Kullekin jäsenelle määrätään samassa järjestyksessä *enintään kaksi henkilökohtaista varajäsentä*, joiden tulee täyttää samat kelpoisuusvaatimukset kuin asianomaisen jäsenen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 . Lain 30 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan virkasuhteisiin, jotka ovat alkaneet lain voimaantulon jälkeen.